

Mines i xemeneies, un paisatge típicament xinès

A l'esquerra, dos miners situats davant l'entrada d'una mina de carbó a la província xinesa de Shanxi. A la dreta, un altre miner amb un vehicle de transport.

Onze morts a Wuhinshan, província de Guizhou. Dinou a Fanjiashan, Shansi. Vuit a Huzhuang, Hebei. Vint-i-un a Rongsheng, Mongòlia Interior. Són només alguns dels accidents que va haver-hi el mes de març passat a les mines xineses, on les explosions i els esfondraments són notícies habituals, on els morts es compten per dotzenes cada mes i on ja no importa realment on han passat, només els interessa a les víctimes i als seus familiars. Les xifres globals són esfereïdores: cada any moren a la Xina 5.000 miners.

Cada any, el Govern anuncia plans per reduir la sinistralitat. Cada any, les xifres el contradueixen. Com a part d'aquests plans, a principi d'abril va anunciar que tancarà abans de final d'any totes les mines petites, és a dir, les que produeixen menys de 30.000 tones anuals, entre 4.000 i 10.000. La mateixa imprecisió de les dades demostra que ni tan sols el Govern sap quantes n'hi ha, de mines petites, la base de l'economia submergida en províncies com Shanxi o Mongòlia Interior. Una estratègia similar al tancament ja es va intentar implantar fa uns anys per animar els petits a aliar-se per formar grups més podero-

La Xina és el primer productor i també consumidor mundial de carbó. Paisatges tenyits de negre, explosions a les mines, dependència energètica... El carbó continuarà sent durant moltes dècades l'eix de la política energètica xinesa i, per tant, l'eix de les vides de milions de persones.

sos i teòricament més sensibilitzats amb la seguretat dels seus treballadors. Però aquest no és un problema de grans i petits, i més si tenim en compte que el pit-

jor accident dels últims anys, a la mina de Fuxin ara fa poc més d'un any, es va endur de cop 214 ànimes.

Si bé a Europa les mines són més aviat una imatge del passat, de postal del Manchester de la revolució industrial, a la Xina, ni mines ni xemeneies no paren. Avui, la gran majoria dels edificis funcionen amb calefaccions centrals alimentades de carbó, mentre que a petita escala, el carbó comprimit en forma cilíndrica manté viu el foc de les cuines i escalfa centenars de milions de teteres. Del carbó depenen dues terceres parts de l'electricitat que genera el país, principalment amb centrals tèrmiques. O, vist d'una altra manera, una tercera part dels més de 2.200 milions de tones de carbó que es van extraure a la Xina el 2005 van servir per generar electricitat. El país que viu el creixement econòmic més espectacular a l'actualitat pateix la dependència d'energies com el carbó. Així, les apagades de la xarxa elèctrica en algunes zones de gran activitat industrial —especialment a l'estiu— empenyen moltes províncies a produir més carbó a corre-cuita per subministrar les centrals que no havien previst que se'n gastaria tant. Segons dades de la Comissió Nacional de Desenvolupament i Reforma, el carbó cobreix més d'un 68% de les necessitats energètiques del país, mentre que el petroli representa un 22%, les hidroelèctriques gairebé un 7% i el gas natural menys del 3%.

En llocs com Datong, a la província de Shanxi, el carbó és el centre de la vida diària i fins i tot es podria seguir el camí que va de les mines fins a les estacions de tren només fent cas de la pols que els camions han deixat a cada vorera. Una pols negra omnipresent. Carbó a les mines, carbó a les centrals, carbó a les estacions de tren, rocs de carbó amuntegats davant les portes de cada casa, tractors carregats de carbó conduïts per homes de cares ennegrides, burses carregades del carbó marginal que venen els encarregats de les mines com a sobressou, dones amb sacs recorrent les vies properes a les estacions de descàrrega per intentar guardar-ne prou per passar l'hivern. Avui, aquest —i no els boscos de bambú o les teulades corvades— és un paisatge típicament xinès.

Les mines de Datong, com les de tot el país, tenen a l'entrada pancartes amb inscripcions com aquesta: "Treballem

El trànsit de camions carregats de carbó a la província xinesa de Shanxi, com ho mostren les marques en l'asfalt, és constant. A la dreta, un miner xinès es dirigeix de casa seva a la mina.

ben contents, la seguretat primer." Però en aquests esforços hi ha més voluntat que cap altra cosa. Un sou a la mina és sensiblement superior al d'un obrer de la construcció, i de gent disposada a guanyar-lo no en falta.

El 2005, la producció de carbó va augmentar a la Xina un 8% respecte a l'any anterior, tot i que el Govern s'havia decidit a disminuir la producció un 3% anualment d'aquí al 2020. "El desenvolupament del carbó i l'electricitat és la base del desenvolupament de la indústria energètica xinesa", recordava Wang Jiacheng, acadèmic de la Comissió Nacional de Desenvolupament i Reforma. Una afirmació tan evident com descoratjadora en un país que l'any passat va redactar una "llei per l'energia verda i

neta", la qual, atès el panorama, convidava a l'escepticisme. El pla quinquennal 2000-05 incloïa, entre els seus vint objectius de millora ambiental, reduir un 10% les emissions de diòxid de sulfur que provoca la combustió d'aquest fòssil. Fa uns dies, el Departament de Medi Ambient xinès (SEPA, segons les sigles en xinès) admetia que aquest ha estat un dels vuit punts on no s'ha millorat sinó empitjorat. Les emissions de diòxid de sulfur van augmentar un 27% a causa de la demanda energètica.

La SEPA calcula que al 2020 el país produirà 280 milions de tones de diòxid de carboni, "160 milions de tones més del que el medi ambient pot suportar". La Xina publica diàriament llistes de qualitat de l'aire en les quals Lanzhou

(capital de la província de Gansu) registra habitualment 142 punts, Pequín, en segon lloc d'aquest rànquing, 139, i on 100 punts signifiquen "ciutat lleugerament contaminada" i 50 "aire fresc respirable". De les 84 ciutats monitoritzades, només 7 registren índexs inferiors a 50, i 15 estan per sobre dels 100 punts. D'acord amb aquest índex es van quantificar els efectes per a la salut que comporten les concentracions tan altes de gasos com el diòxid de sulfur. El Fòrum de Polítiques Estratègiques per a la Gestió de la Qualitat de l'Aire a la Xina va concloure el passat octubre que, si es poguessin mantenir els nivells per sota dels 100 punts, cada any es podrien salvar 178.000 vides. És clar que la contaminació atmosfèrica no solament la produeix aquest gas i que hi ha molts factors més que multipliquen el risc de malalties respiratòries. Però les conclusions del Fòrum dibuixen una idea prou clara del paper que hi representa la combustió del carbó.

Amb el carbó, la Xina no té alternatives a curt o mitjà termini. El Govern s'ha imposat que el 2020 almenys un 15% de l'energia provingui de recursos renovables. Així mateix, l'aposta per l'energia nuclear tan sols contribuirà a un 5% o un 6% del total de l'electricitat generada. I amb uns jaciments esgotable la dependència del carbó, els accidents, el paisatge ennegrit i la contaminació estan servits.

Sergi Vicente
Pequín

Breus

Grup Barceló i Bancaixa se'n van al Carib

El Grup Barceló se'n va de viatge a l'Amèrica Llatina i el Carib i ha triat com a companya de viatge Bancaixa. La companyia hotelera mallorquina encapçala la firma de nova creació Playa Golf&Resort, un fons immobiliari hotelier que promourà la construcció i compra d'hotels a primera línia de platja i operats amb el sistema de tot inclòs a Mèxic, l'Amèrica Llatina i el Carib. Playa Golf&Resort disposa d'un capital inicial de 457 milions d'euros, dels quals 32 (un 7% del total) els ha aportat la caixa d'estalvis valenciana

Bancaixa. El Grup Barceló, que ja és propietari de 40 establiments en aquesta part del món, compta actualment amb 123 hotels distribuïts en catorze països, que en total sumen més de 30.000 habitacions.

L'antiga Sara Lee acomiada centenars de treballadors

L'antiga secció tèxtil de Sara Lee, actualment DB Apparel, té prevista una reestructuració de la seva plantilla, que a Catalunya podria afectar unes 900 persones que treballen a les plantes de Casà de la Selva, Maçanet de la Selva, Igualada i Mataró. El grup té les marques Wonderbra, Playtex, Abanderado, Unno i Dim. El motiu és una transformació del seu model de negoci, davant els profunds canvis del sector del tèxtil provocats per l'entrada en el mercat de la Xina, que ha fet caure els preus. Sindicats i empresa estan negociant.